

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. การพัฒนาสมรรถนะขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

_____ . การเมืองกับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ,
2523.

สุรพล ราชภัณฑารักษ์. พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

บทความในหนังสือ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. "ปัญหาและแนวทางเสริมสร้างกลุ่มในระบอบประชาธิปไตย."

ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย, หน้า 135 กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

มนตรี เจนวิทยาการ. "สังคมวิทยาการเมือง : การศึกษารัฐศาสตร์แนวกลุ่ม."

หลักและวิธีการการศึกษาทางรัฐศาสตร์, หน้า 505. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.

แสง รัตนมงคลมาศ. "กลุ่มอิทธิพล กำเนิด บทบาท ผู้สร้างและทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง."

สัต์ว์การเมือง, หน้า 213. ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคนอื่น, บรรณาธิการ.
พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

_____ . "กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน." สถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย
หน้า 779. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.

หนังสือราชการ

การต่างประเทศ, กระทรวง. "หนังสือไม่มีเลขที่." 19 พฤษภาคม 2531.

____. "หนังสือที่ กต. 0703/40475." 4 ธันวาคม 2516.

____. "หนังสือที่ กต. 0703/29092." 5 กรกฎาคม 2519.

____. "หนังสือที่ กต. 0703/57354." 15 ธันวาคม 2519.

____. "บันทึกข้อความ." 14 มีนาคม 2531.

____. หนังสือที่ กต. 0703/19061." 17 มีนาคม 2531.

____. "ที่ 50/2531." 21 กรกฎาคม 2531.

____. หนังสือที่ กต. 0703/79545." 3 พฤศจิกายน 2531.

คณะกรรมการดำเนินการทวงคืนทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ ศึกษาธิการ, กระทรวง.

"รายงานการประชุม." 18 มีนาคม 2531.

____. "รายงานการประชุม." 28 มีนาคม 2531.

____. "รายงานการประชุม." 20 มิถุนายน 2531.

คณะกรรมการรณรงค์กรณีทับหลัง ณ นครชิคาโก. "หนังสือไม่มีเลขที่." 21 พฤษภาคม 2531.

____. "หนังสือไม่มีเลขที่." 6 มิถุนายน 2531.

ชิคาโก, สภา. "หนังสือไม่มีเลขที่." 20 พฤษภาคม 2531.

ชิคาโกไทยไทมส์. "หนังสือไม่มีเลขที่." 19 พฤษภาคม 2531.

นักโบราณคดีสมัครเล่น, ชมรม. "หนังสือไม่มีเลขที่." 5 ตุลาคม 2531.

โบราณคดีแห่งประเทศไทย, สมาคม. "หนังสือไม่มีเลขที่." ตุลาคม 2531.

โบราณคดีแห่งประเทศไทย, สมาคม และกลุ่มอนุรักษ์ต่าง ๆ. "แถลงการณ์กรณีทับหลัง นารายณ์บรรทมสินธุ์." 3 ตุลาคม 2531.

ผู้แทนราษฎร, สภา. "หนังสือที่ 375/2531." 29 มกราคม 2531.

พรเทพ เตชะไพบูลย์. "หนังสือที่ พ.ท.009/2531." 5 กุมภาพันธ์ 2531.

____. "หนังสือที่ พ.ท.0013/2531." 11 กุมภาพันธ์ 2531.

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ, กอง. "หนังสือที่ วก. 370/2531." 3 กุมภาพันธ์ 2531.

____. "หนังสือที่ วก. 399/2531." 19 กุมภาพันธ์ 2531.

นิสิฐ เจริญวงศ์. "แถลงข่าวโต้ตอบสถาบันศิลปะแห่งชิคาโก." 24 ตุลาคม 2531.

เลขานุการกรมศิลปากร, สำนักงาน. "บันทึกข้อความทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์."

5 กุมภาพันธ์ 2531.

วุฒิสกดิ์ ลากเจริญทรัพย์. "จดหมายเปิดผนึก." 20 กรกฎาคม 2531.

วิฑูเร็ด. "หนังสือไม่มีเลขที่." 19 มกราคม 2516 และ 10 กุมภาพันธ์ 2516.

ศิลปะแห่งชิคาโก, สถาบัน. "โทรสารที่ 1-312-443-0849." 15 เมษายน 2531.

____. "หนังสือไม่มีเลขที่." 3 พฤษภาคม 2531.

____. "หนังสือไม่มีเลขที่." 6 มิถุนายน 2531.

____. "หนังสือไม่มีเลขที่." 9 มิถุนายน 2531.

ศิลปากร, กรม. "คำชี้แจงกรณีทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์." 18 มีนาคม 2531.

____. "หนังสือที่ ศธ. 0701/141." 14 มีนาคม 2531.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. "บันทึกข้อความ." 15 กุมภาพันธ์ 2516.

____. "หนังสือที่ ทม. 1103/223." 2 มิถุนายน 2531.

____. "หนังสือไม่มีเลขที่." 5 ตุลาคม 2531.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. "หนังสือที่ ศธ. 0701/111." 20 มีนาคม 2516.

____. "หนังสือที่ ศธ. 0704/19081." 5 ตุลาคม 2517.

____. "หนังสือที่ ศธ. 0704/4401." 6 มีนาคม 2518.

____. "หนังสือที่ ศธ. 0704/16866." 24 กันยายน 2519.

____. "คำสั่งที่ 186/2531." 17 มีนาคม 2531.

____. "หนังสือที่ ศธ. 0704/1546." 1 เมษายน 2531.

____. "หนังสือไม่มีเลขที่." สิงหาคม 2531.

สถานีตำรวจภูธร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. "คำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษคดี
ที่ 77/2509 และ 80/2509." 30 มีนาคม 2509 และ 1 เมษายน 2509.

สารนิเทศ, กรม. "หนังสือที่ กต. 0703/50041." 26 กรกฎาคม 2531.

สุภัทรดิศ ดิศกุล, ม.จ. "หนังสือลายพระหัตถ์." 29 ตุลาคม 2530.

อนุรักษ์ศิลป์, โบราณคดีและวัฒนธรรมพื้นบ้าน, ชมรม. "จดหมายเปิดผนึก."

14 กรกฎาคม 2531.

หนังสือพิมพ์

กรุงเทพมหานคร หน้า มติชน มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
สารสนเทศ

บทความในวารสาร

สมพงษ์ ชูมาก. "กลุ่มอิทธิพลคืออะไร." รัฐศาสตร์นิเทศ (9 กรกฎาคม - กันยายน
2519) : 18.

"รวมประวัตินายกรัฐมนตรีและประวัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย 2531." พิพิธ ฉบับพิเศษ
(2531) : 49.

บทความในหนังสือพิมพ์

"จาก ป. 1 ผ่าน ป.5 จะขึ้น ป.6." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (8-14 พ.ค. 2531) : 9.

สัมภาษณ์

พิสิฐ เจริญวงศ์. อดีตหัวหน้าฝ่ายวิชาการ กองโบราณคดี กรมศิลปากร. สัมภาษณ์,
20 กรกฎาคม 2533.

พุ่ม วีระประเสริฐ. อุปนายกสมาคมโบราณคดีแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์,
25 ธันวาคม 2533.

วิไลรัตน์ คงศิริ. นักศึกษาคณะโบราณคดี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศิลปากร. สัมภาษณ์,
30 ธันวาคม 2533.

สุภัทรดิศ ดิศกุล, ม.จ. ผู้อำนวยการศูนย์โบราณคดีและวิจิตรศิลป์ของซีมิโอ (สปานฟา).
สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2533.

วิทยานิพนธ์

มิตรรา สตะเวทิน. "การก่อตัวของกลุ่มอิทธิพลในกระบวนการทางการเมืองไทย."

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

สุนทร ลิขิตวาน. "กระบวนการก่อเกิดกลุ่มผลประโยชน์ในประเทศไทย : ศึกษากรณีสหพันธ์

ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

เอกสารอื่น ๆ

ข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522. (อัดสำเนา)

ข้อบังคับของสมาคมโบราณคดีแห่งประเทศไทย. (อัดสำเนา)

คณะกรรมการรณรงค์กรีฑาทับหลัง ณ นครซิดนีย์. "ทางคืนทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์
ยังมีตมณ." 19 ตุลาคม 2531. (อัดสำเนา)

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร. "รายงานความเคลื่อนไหวกรีฑาทับหลังนารายณ์
บรรทมสินธุ์." 2531.

จดหมายเปิดผนึกจากประชาชนชาวไทยสู่ประชาชนชาวอเมริกัน. (อัดสำเนา)

วุฒิสถิตี ลากเจริญทรัพย์. "วัฒนธรรมไทยในการทวงคืนทับหลังฯ : อัตวิบาตกรรมใน
ตอนจบ." พฤศจิกายน 2531. (อัดสำเนา)

สุภัทรดิศ ดิศกุล, ม.จ. "ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทับหลังรูปพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ที่
ปราสาทพนมรุ้ง." (สำเนาต้นฉบับ)

เอกสารเผยแพร่ของกลุ่มอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. (อัดสำเนา)

เอกสารเผยแพร่ของชมรมนักโบราณคดีสมัครเล่น. (อัดสำเนา)

เอกสารเผยแพร่ของชมรมอนุรักษ์ศิลป, โบราณคดีและวัฒนธรรมพื้นบ้าน. (อัดสำเนา)

เอกสารประมวลข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ ปราสาทหินพนมรุ้ง จ.บุรีรัมย์. (อัดสำเนา)

เอกสารเผยแพร่ของสมาคมโบราณคดีแห่งประเทศไทย. (อัดสำเนา)

ภาษาต่างประเทศหนังสือ

- Almond, G.A., and Powell, G. Bingham. Comparative Politics : A Developmental Approach Boston and Toronto : Little Brown and Company, 1966.
- Bently, Arthur F. The Process of Government : A Study of Social Pressure. Bloomington Indiana : Principia, Press, 1988.
- Duverger, Maurice. Party Politics and Pressure Groups. Sheffield : Nelson University, 1972.
- Keefee, William J. and Oqual Morris S. The American Legistative Process Congress and The State. New Jersey : Prentice Hall, 1985.
- Truman, David B. The Government Process : Political Interests and Public Opinion. New York : Alfred Aknopf, 1959.

บทความในหนังสือ

- Castle, Francis G. "Pressure Theory and its Problems."
Pressure Group and Political Culture : A Comparative Study.
London : RKP, 1967.
- Finer, S.E. "Interest Group and Political Process in Great Britain."
Interest Groups on Four Continents, p. 237, Ehrmann, H.W. ed.
Pittsburg Press, 1958.
- Hunt, N.C. "Pressure Group in the U.S.A." Occidente, p. 114, 1956.

หนังสือพิมพ์

- Chicago Tribune
Chicago Sun-Times

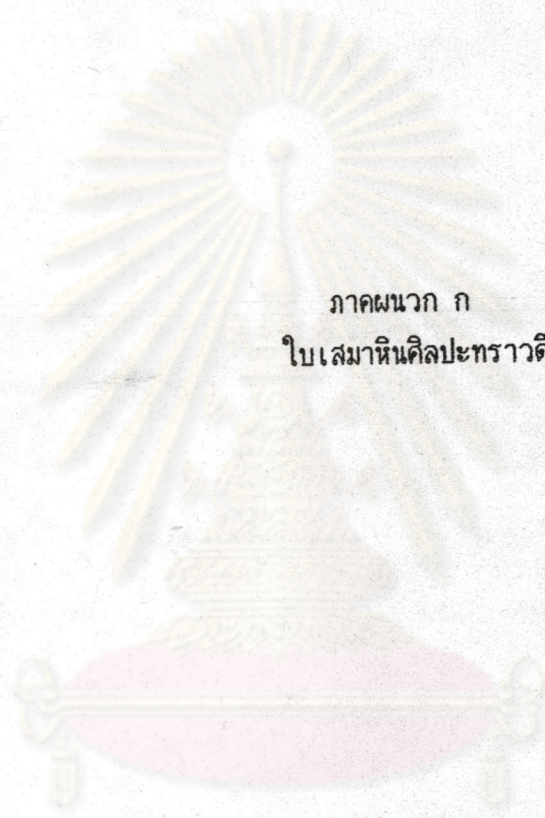

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

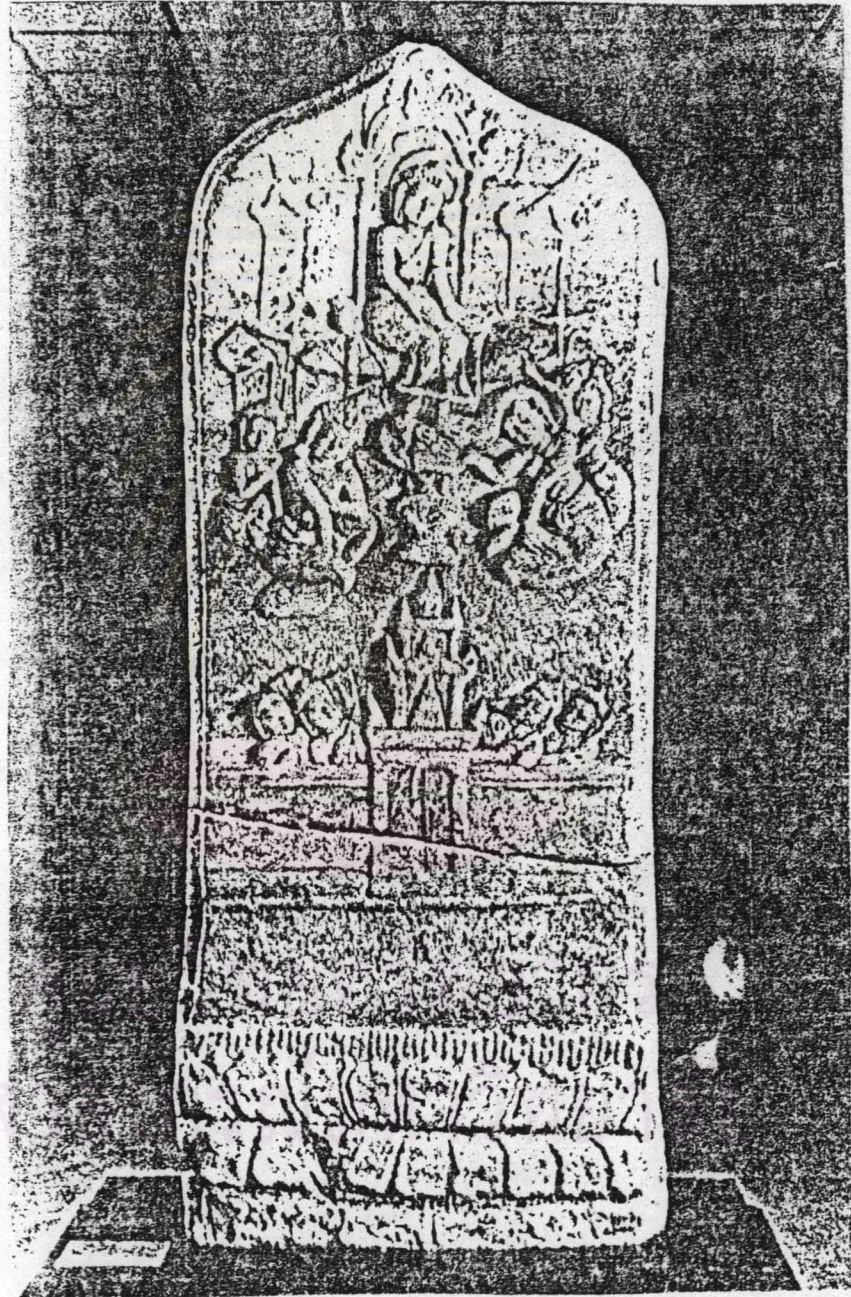

ภาคผนวก ก
ใบเสมาหินศิลปะทราวดี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

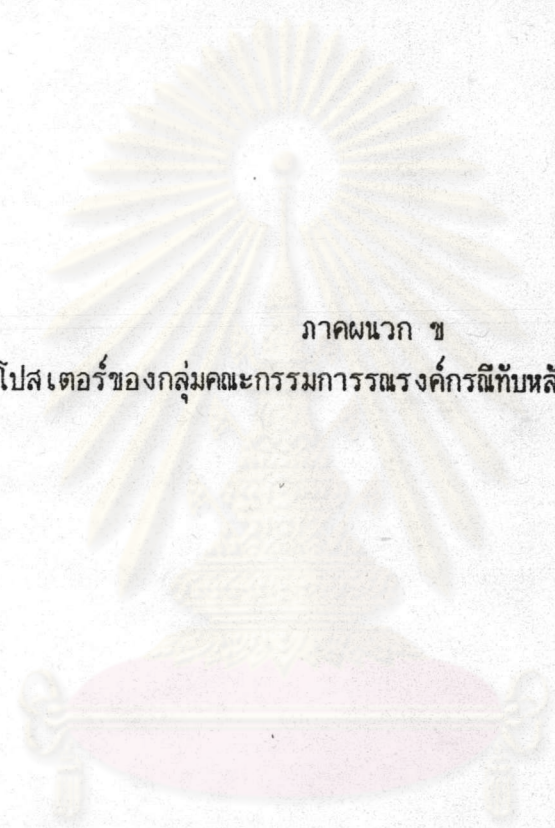

ภาพที่ 2 ใบเสมาหินศิลปะทราวดี

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ, "หนังสือที่ 0704/15926," 15 เมษายน 2531.

ภาคผนวก ข
โปสเตอร์ของกลุ่มคณะกรรมการแรงค์กรณีทับหลัง ณ นครซิกาโก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3 โปสเตอร์ของกลุ่มคณะกรรมการรณรงค์กรณีทับหลัง ณ นครชิโก

ATTENTION

All Art and Culture Lovers

Please come and help the Thai community.

Everyone is invited to join in a second

Demonstration

demanding

The Return of the Reclining Vishnu

to the people of THAILAND

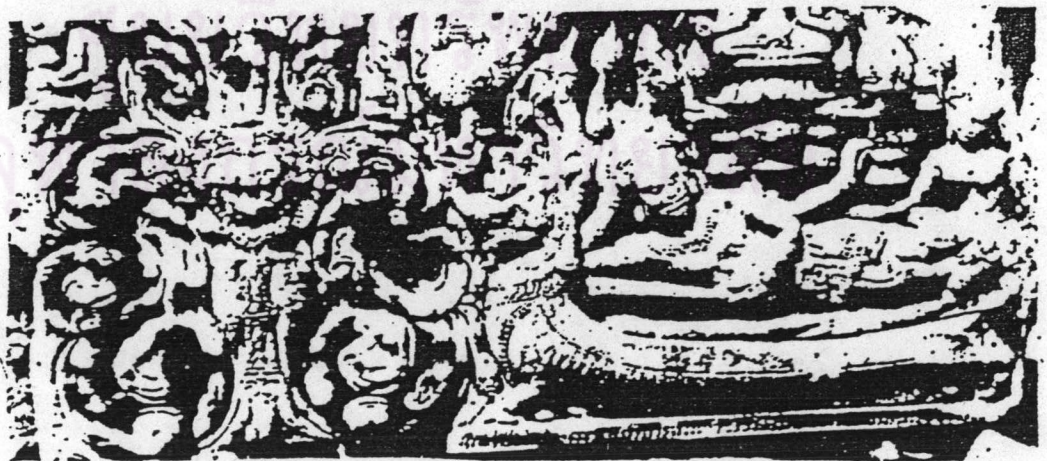
On Saturday July 23, 1988

at 11:00 AM

in front of

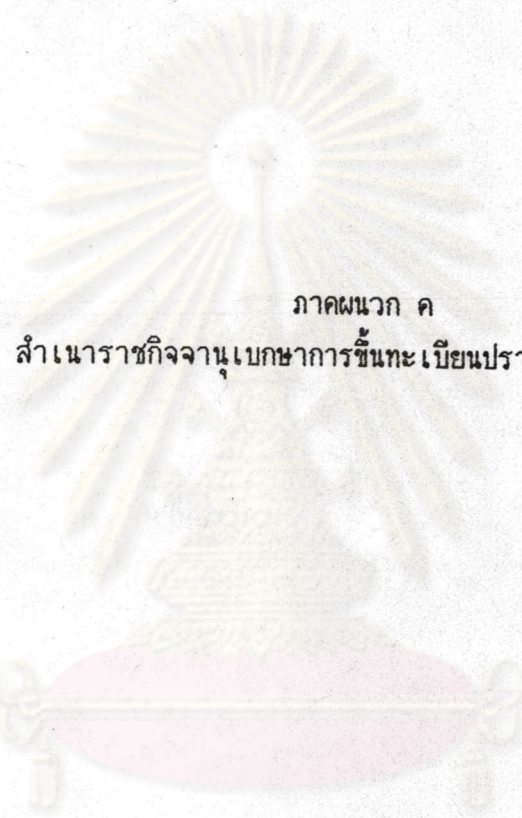
The Art Institute of Chicago

(Assembly starts at 9:30 Michigan and Jackson)

ที่มา : คณะกรรมการรณรงค์กรณีทับหลัง ณ นครชิคาโก

ภาคผนวก ค
สำเนาราชกิจจานุเบกษาการขึ้นทะเบียนปราสาทหินพนมรุ้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4 สำเนาราชกิจจานุเบกษาการขึ้นทะเบียนปราสาทหินพนมรุ้ง

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๒๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๓๖๘๘

๒๒. ปราสาทหนองโปรง หรือหนองปล่อง อำเภอนางรอง
ตำบลหนองปล่อง

๒๓. เมืองแฝก อำเภอนางรอง ตำบลหนองปล่อง

๒๔. กุฏิฝ้าย อำเภอนางรอง ตำบลยาวดาด

๒๕. เมืองสูง อำเภอนางรอง ... ตำบลยาวดาด

๒๖. เมืองไทรขย อำเภอนางรอง ... ตำบลยาวดาด

๒๗. เขากม อำเภอนางรอง ตำบลระหารทราย

๒๘. ปราสาทเขาพนมรุ้ง อำเภอนางรอง ตำบลตาเม็ก

๒๙. โรงช้างเผือกพนมรุ้ง อำเภอนางรอง ตำบลตาเม็ก

๓๐. ปราสาทหนองกง อำเภอนางรอง ตำบลตาเม็ก

๓๑. กัดวนแดง อำเภอพุทไธสง ตำบลหนองหวง

๓๒. กุฏิฤๅษี อำเภอพุทไธสง ตำบลหนองหวง

๓๓. ปราสาทละดมขุม อำเภอสตง ตำบลจันทม

๓๔. ปราสาททนมอ อำเภอสตง ตำบลจันทม

๓๕. ปราสาทเมืองคำ อำเภอสตง ตำบลจรเข้มาก

๓๖. ไร่ระเผลง อำเภอสตง ตำบลจรเข้มาก

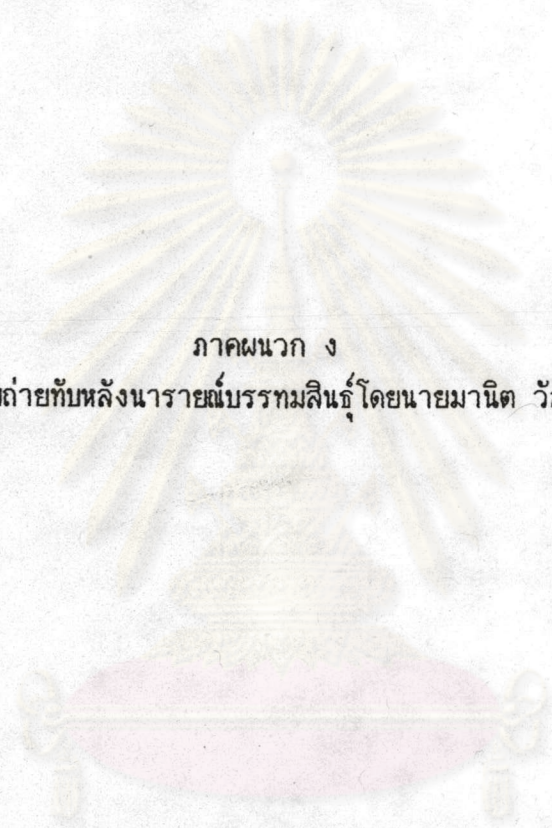
๓๗. กุฏิฤๅษี อำเภอสตง ตำบลจรเข้มาก

๓๘. ศาลเจ้าแม่ศรีกระตอมเมืงตา อำเภอสตง ตำบลบ้านไทร

๓๑/๓๓๖๒๖
[Signature]

ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา

ภาคผนวก ง
สำเนาภาพถ่ายทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์โดยนายมานิต วัลลิโกดม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

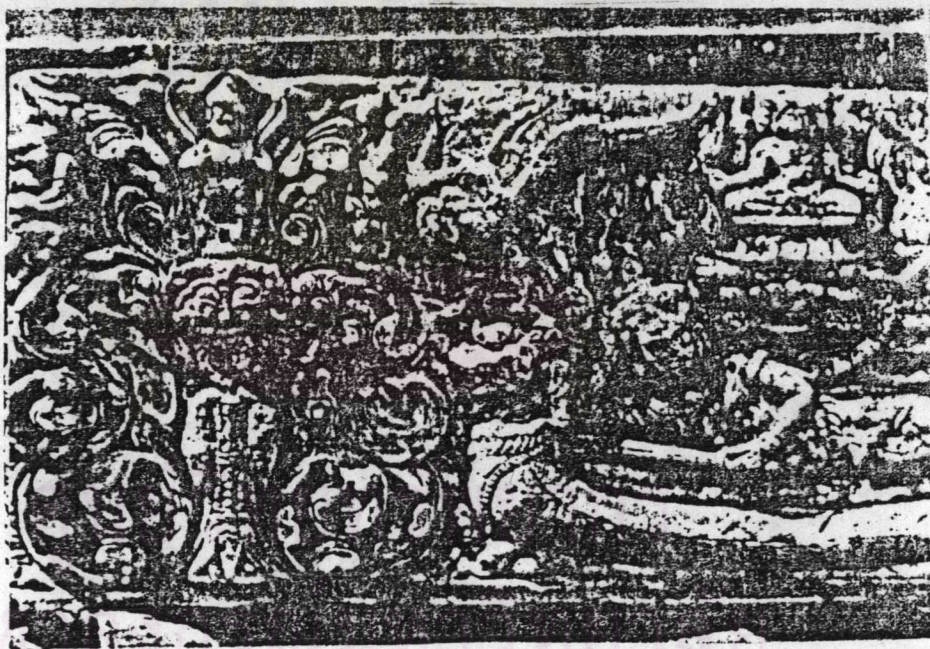

ภาพที่ 5 สำเนาภาพถ่ายทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์โดยนายมานิต วลีโกดม

4-1

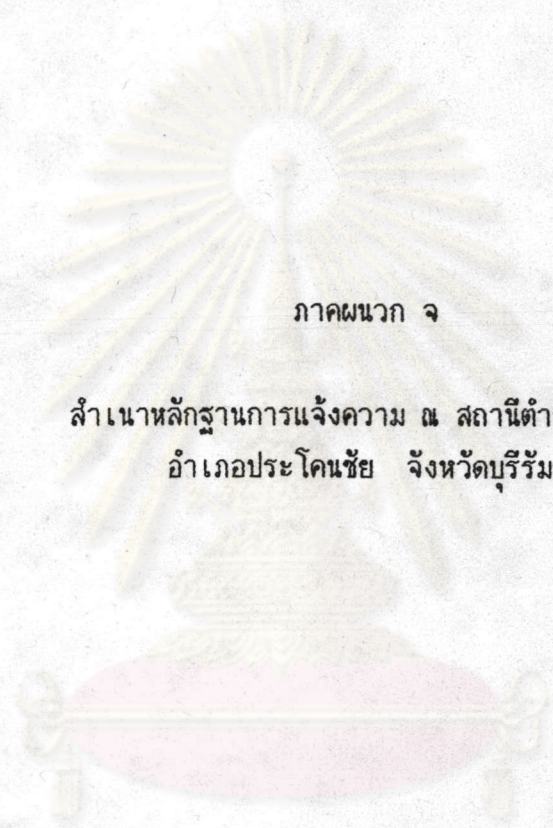

4-2

ภาพที่ 4-2 จำหลักเรื่องนารายณ์บรรทมสินธุ์ ส่วนกลางของภาพสลักเป็นภาพ
พระนารายณ์สี่กรบรรทมอยู่บนหลังมังกร มีพระลักษมีรองรับพระขงฆ์ของพระองค์
ที่มา : รายงานการสำรวจและขุดแต่ง โบราณวัตถุสถานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ภาคที่ 2 พ.ศ. 2503-2504.

ภาคผนวก จ

สำเนาหลักฐานการแจ้งความ ณ สถานีตำรวจ
อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมาย
ม.ร.ว. ๑๓๖๖ ๑๓๖๖
๑๖.๑๒.๕๕๕๕

กระทรวงมหาดไทย
กรมการปกครอง
จังหวัด...

พ.ศ. ๒๔๙๙

คำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

คดีที่ ๑๓๓/๐๓

สถานีตำรวจ → ๖๖ อำเภอ มีระเวดมรี๕ จังหวัด มีระเว๖๖
วันที่ ๓๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๑๔๐๐ น.

ข้าพเจ้า น.ค.อ. ม.ล. มีระเว๖๖ อายุ ๕๕ ปี

เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย ศาสนา พุทธ

ชื่อบิดา ม.ล. เมษะ ชื่อมารดา ม.ล. พวอ.ย.

ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ ๓ หมู่ที่ ๒ ตำบล มีระเว๖๖ ซอยใหญ่บ้าน ม.ล. อ.ห.

ชื่อกำนัน ม.ล. อ.ห. อำเภอ มีระเว๖๖ จังหวัด มีระเว๖๖

ได้ปฏิบัติตามแล้ว ขอร้องทุกข์เรื่องกล่าวโทษว่า เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

ซึ่งพร้อมพวกได้ร่วมกันตีรื้อรถ ก.ค.อ. มีระเว๖๖ ลีธรรม...

รถ ก.ค.อ. ม.ล. กอว. ในท้องที่ มีระเว๖๖ รวมกันคนมี...

กรมการปกครอง กรมการวัดหรือสงฆ์วัดกตม...

ซึ่ง ด.จ.ร.ศักดิ์... เมื่อวันที่ ๑๖...

ได้ออกสืบหาว่ามีผู้ม...

มี พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา มีระเว๖๖...

พร้อมพวกพระ...

ซึ่ง...

โดย...

ซึ่ง...

ที่ รพ. ม. เมืองนคร นครพนม
 วันที่ ๑๖.๐๐ น.
 ...
 ...
 ...

๑. ด.ว. ร. ต. ...

๑๖.๐๐ น.

ชื่อ	อาชีพ	ที่อยู่
...	...	...
...	...	...
...	...	...
...	...	...
...	...	...
...	...	...

(ลงชื่อ) ... ผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ
 (ลงชื่อ) ... ผู้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ
 (ลงชื่อ) ... ผู้จับ

รับแจ้งให้แล้ว ๒๒๖๖๑๓
ม.ร.ว.หรือ ๑๓๖๑๓
ม.ร.ว.หรือ ๑๖๖๑๖๖. ส.ส.ม.

คำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

คดีที่ พ.๐/๐๗

สถานที่ทำเรื่อง กรุงเทพมหานคร อำเภอ มีระวิดิษฐ์ จังหวัด นนทบุรี

วันที่ ๑ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๑๕.๒๐ น.

ข้าพเจ้า นายสมพงษ์ ตาแก้ว อายุ ๕๖ ปี

เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย ศาสนา มุสลิม

ชื่อบิดา นายสมพงษ์ ชื่อมารดา นางสมศรี

ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ ๒๐ หมู่ที่ ๗ ตำบล ดอนรัก อำเภอ มีระวิดิษฐ์ จังหวัด นนทบุรี

ชื่อตำแหน่ง นายสมพงษ์ อำเภอ มีระวิดิษฐ์ จังหวัด นนทบุรี

ได้ปฏิบัติงานมาแล้ว ขอร้องทุกข์หรือกล่าวโทษว่า เมื่อวันที่ ๒๕ ก.พ. ๒๕๖๖ ..

มี.ร.ว.หรือ ๐๗-๐๐๗. ซึ่งพนักงานสอบสวนได้มอบหมายให้ นายสมพงษ์

ไปสืบค้นหาพยานหลักฐาน และได้พบว่ามีบุคคลชื่อ นายสมพงษ์

พยานชื่อ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ มงคลวิดิษฐ์ เมื่อวันที่ ๒๓ ก.พ. ๒๕๖๖

เวลา ๑๖.๐๐ น. ได้พบ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์

มี.ร.ว.หรือ ๐๗-๐๐๗. นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์

นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์

นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์

นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์

มี.ร.ว.หรือ ๐๗-๐๐๗. นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์

นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์

นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์ นายสมพงษ์

๑๖๖๓๓๖๖

๑.๑.๑. มีชื่อ ...
...
๑๖๖๓๓๖๖

๑๖๖๓๓๖๖

๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖
๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖	๑๖๖๓๓๖๖

(ลงชื่อ) ...
 (ลงชื่อ) ...
 (ลงชื่อ) ...

ภาคผนวก ฉ

อนุสัญญาว่าด้วยวิธีการห้ามและป้องกันการนำเข้า ส่งออก และ
การโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินทางวัฒนธรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ยูเนสโก ปี พ.ศ. 2513

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Conventions
and Recommendations
of Unesco
concerning the
protection of
the cultural heritage

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

U N E S C O

Article 1

For the purposes of this Convention, the term 'cultural property' means property which, on religious or secular grounds, is specifically designated by each State as being of importance for archaeology, prehistory, history, literature, art or science and which belongs to the following categories:

- (a) Rare collections and specimens of fauna, flora, minerals and anatomy, and objects of palaeontological interest;
- (b) property relating to history, including the history of science and technology and military and social history, to the life of national leaders, thinkers, scientists and artists and to events of national importance;
- (c) products of archaeological excavations (including regular and clandestine) or of archaeological discoveries;
- (d) elements of artistic or historical monuments or archaeological sites which have been dismembered;
- (e) antiquities more than one hundred years old, such as inscriptions, coins and engraved seals;
- (f) objects of ethnological interest;
- (g) property of artistic interest, such as:
  - (i) pictures, paintings and drawings produced entirely by hand on any support and in any material (excluding industrial designs and manufactured articles decorated by hand);
  - (ii) original works of statuary art and sculpture in any material;
  - (iii) original engravings, prints and lithographs;
  - (iv) original artistic assemblages and montages in any material;
- (h) rare manuscripts and incunabula, old books, documents and publications of special interest (historical, artistic, scientific, literary, etc.) singly or in collections;
- (i) postage, revenue and similar stamps, singly or in collections;
- (j) archives, including sound, photographic and cinematographic archives;
- (k) articles of furniture more than one hundred years old and old musical instruments.

Article 2

1. The States Parties to this Convention recognize that the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property is one of the main causes of the impoverishment of the cultural heritage of the countries of origin of such property and that international co-operation constitutes one of the most efficient means of protecting each country's cultural property against all the dangers resulting therefrom.

2. To this end, the States Parties undertake to oppose such practices with the means at their disposal, and particularly by removing their causes, putting a stop to current practices, and by helping to make the necessary reparations.

Article 3

The import, export or transfer of ownership of cultural property effected contrary to the provisions adopted under this Convention by the States Parties thereto, shall be illicit.

Article 4

The States Parties to this Convention recognize that for the purpose of the Convention property which belongs to the following categories forms part of the cultural heritage of each State:

- (a) Cultural property created by the individual or collective genius of nationals of the State concerned, and cultural property of importance to the State concerned created within the territory of that State by foreign nationals or stateless persons resident within such territory;
- (b) cultural property found within the national territory;
- (c) cultural property acquired by archaeological, ethnological or natural science missions, with the consent of the competent authorities of the country of origin of such property;
- (d) cultural property which has been the subject of a freely agreed exchange;
- (e) cultural property received as a gift or purchased legally with the consent of the competent authorities of the country of origin of such property.

Article 5

To ensure the protection of their cultural property against illicit import, export and transfer of ownership, the States Parties to this Convention undertake, as

appropriate for each country, to set up within their territories one or more national services, where such services do not already exist, for the protection of the cultural heritage, with a qualified staff sufficient in number for the effective carrying out of the following functions:

- (a) contributing to the formation of draft laws and regulations designed to secure the protection of the cultural heritage and particularly prevention of the illicit import, export and transfer of ownership of important cultural property;
- (b) establishing and keeping up to date, on the basis of a national inventory of protected property, a list of important public and private cultural property whose export would constitute an appreciable impoverishment of the national cultural heritage;
- (c) promoting the development or the establishment of scientific and technical institutions (museums, libraries, archives, laboratories, workshops . . .) required to ensure the preservation and presentation of cultural property;
- (d) organizing the supervision of archaeological excavations, ensuring the preservation 'in situ' of certain cultural property, and protecting certain areas reserved for future archaeological research;
- (e) establishing, for the benefit of those concerned (curators, collectors, antique dealers, etc.) rules in conformity with the ethical principles set forth in this Convention; and taking steps to ensure the observance of those rules;
- (f) taking educational measures to stimulate and develop respect for the cultural heritage of all States, and spreading knowledge of the provisions of this Convention;
- (g) seeing that appropriate publicity is given to the disappearance of any items of cultural property.

Article 6

The States Parties to this Convention undertake:

- (a) to introduce an appropriate certificate in which the exporting State would specify that the export of the cultural property in question is authorized. The certificate should accompany all items of cultural property exported in accordance with the regulations;
- (b) to prohibit the exportation of cultural property from their territory unless accompanied by the above-mentioned export certificate;
- (c) to publicize this prohibition by appropriate means, particularly among persons likely to export or import cultural property.

Article 7

The States Parties to this Convention undertake:

- (a) To take the necessary measures, consistent with national legislation, to prevent museums and similar institutions within their territories from acquiring cultural property originating in another State Party which has been illegally exported after entry into force of this Convention, in the States concerned. Whenever possible, to inform a State of origin Party to this Convention of an offer of such cultural property illegally removed from that State after the entry into force of this Convention in both States;
- (b) (i) to prohibit the import of cultural property stolen from a museum or a religious or secular public monument or similar institution in another State Party to this Convention after the entry into force of this Convention for the States concerned, provided that such property is documented as appertaining to the inventory of that institution;
- (ii) at the request of the State Party of origin, to take appropriate steps to recover and return any such cultural property imported after the entry into force of this Convention in both States concerned, provided, however, that the requesting State shall pay just compensation to an innocent purchaser or to a person who has valid title to that property. Requests for recovery and return shall be made through diplomatic offices. The requesting Party shall furnish, at its expense, the documentation and other evidence necessary to establish its claim for recovery and return. The Parties shall impose no customs duties or other charges upon cultural property returned pursuant to this Article. All expenses incident to the return and delivery of the cultural property shall be borne by the requesting Party.

Article 8

The States Parties to this Convention undertake to impose penalties or administrative sanctions on any person responsible for infringing the prohibitions referred to under Articles 6(b) and 7(b) above.

Article 9

Any State Party to this Convention whose cultural patrimony is in jeopardy from pillage of archaeological or ethnological materials may call upon other States Parties who are affected. The States Parties to this Convention undertake, in these circumstances, to participate in a concerted international effort to determine and to carry out the necessary concrete measures, including the control of exports and imports and international commerce in the specific materials concerned. Pending agreement each State concerned shall take pro-

ประวัติผู้เขียน

นายเอกรินทร์ ชัยสุข เกิดเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2508 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิชาการปกครอง จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2529 มีประสบการณ์การทำงานด้านการบริหารงานบุคคลเป็นเวลา 4 ปี ในบริษัทภาคเอกชน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษา (Consultant) ณ บริษัทสำนักงานเอสจีวี - ณ กลาง จำกัด โดยรับผิดชอบในการบริการด้านการปรึกษาเกี่ยวกับการออกแบบและจัดโครงสร้างองค์การ ตลอดจนการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย